



# Pracovní cesty: Vzroste stravné i náhrada za auto

Petr Kučera | rubrika: Když se řekne

Zdroj: Shutterstock

**Když vás zaměstnavatel vyšle na takzvanou služební cestu, musí vám proplatit dopravu, jídlo a pití, ubytování a další nutné výdaje související s prací. Jak se změní cestovní náhrady pro rok 2022?**

Zaměstnanci na pracovní cestě dostanou v roce 2022 víc peněz za jídlo a pití než v roce 2021. Od ledna výrazně stoupnou sazby takzvaného stravného. Vyšší bude také základní náhrada pro lidi, kteří na služební cestu jedou vlastním autem. Prudce stoupla i průměrná cena pohonných hmot.

Počítá s tím vyhláška, kterou teď dokončilo ministerstvo práce a sociálních věcí. Ta se týká tuzemských cest a vychází z cenových údajů Českého statistického úřadu. Zahraniční stravné určuje vyhláška ministerstva financí, která už vyšla ve Sbírce zákonů.

## Tuzemské stravné 2022

Jídlo a nealkoholické nápoje v restauracích a dalších podnicích „veřejného stravování“ během roku 2021 zdražily, proto i zaměstnavatelé budou muset proplácet víc.

Minimální částka stravného se zvýší o osm korun v prvním pásmu (nejkratší cesty), o třináct korun ve druhém pásmu a o dvacet korun ve třetím pásmu.

Pro nepodnikatelskou sféru (zvanou též veřejná či platová) stanoví vyhláška pro rok 2022 následující pásma:

- 99 Kč až 118 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,
- 151 Kč až 182 Kč, trvá-li pracovní cesta 12 až 18 hodin,
- 237 Kč až 283 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

Pro podnikatelskou sféru (neboli soukromou či mzdovou) dojde ke stejnému zvýšení, ale vyhláška stanoví jenom minimální částky:

- 99 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,
- 151 Kč, trvá-li pracovní cesta 12 až 18 hodin,

- 237 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

Soukromá firma je vázána jenom spodní hranicí, může zaměstnanci proplatit i jakoukoliv vyšší částku - na rozdíl od státní správy, samosprávy a s nimi spojených organizací ji neomezuje horní hranice. Nicméně jako daňově uznatelný náklad může firma využít jenom částku proplacenou do stejného stropu jako ve veřejné sféře.

Zaměstnanci nemusí nijak prokazovat, jaké konkrétní výdaje za jídlo a pití během pracovní cesty měli. Mají nárok na paušál podle počtu hodin bez ohledu na to, že ve skutečnosti utratili méně, nebo že třeba vůbec nejedli.

Jestliže však některé jídlo zajistí přímo zaměstnavatel (a pro zaměstnance je tedy zadarmo), stravné bude nižší. Takové jídlo může firma třeba zaplatit u domluveného partnera, zajistit během konference nebo zahrnout do úhrady ubytování v hotelu (formou plné penze či polopenze).

Za každé jídlo zadarmo, které má povahu snídaně, oběda nebo večeře, se stravné krátí

- o 70 procent u služební cesty v rozsahu 5 až 12 hodin,
- o 35 procent u služební cesty v rozsahu od 12 hodin do 18 hodin,
- o 25 procent u služební cesty v rozsahu nad 18 hodin.

A nárok na stravné zaniká úplně, když zaměstnanec během pracovní cesty v rozsahu

- 5 až 12 hodin dostane zadarmo dvě jídla,
- 12 až 18 hodin dostane zadarmo tři jídla.

## Náhrada za vlastní auto 2022

Víc peněz než doted' dostanou i zaměstnanci, kteří na pracovní cestu jedou vlastním autem.

Takzvaná základní náhrada za používání osobních silničních motorových vozidel pro rok 2022 stoupne na 4,70 koruny za kilometr. Zvýšení o třicet haléřů reaguje na růst cen spojených s pořízením a provozem aut.

U jednostopých vozidel (motorek) a tříkolek stoupne náhrada na 1,30 koruny za kilometr, což je o deset haléřů víc než v roce 2021.

Nárok na vyhláškou určenou náhradu má automaticky každý, který se souhlasem zaměstnavatele použije ke služební cestě vlastní auto. Náhrada má kompenzovat opotřebení auta a jeho servis.

Kromě toho má zaměstnanec nárok na proplacení pohonných hmot, a to buď podle skutečně zaplacené ceny, případně podle paušálu stanoveného vyhláškou. A protože průměrné ceny benzínu i nafty v roce 2021 výrazně stouply, bude vyšší i paušál. *(Dodejme, že u benzínu s oktanovým číslem 95 se paušál kvůli prudkému růstu cen mimořádně zvyšoval už od 19. října 2021, od ledna 2022 přijde další zvýšení.)*

Pokud zaměstnanec dostane paušál, má v roce 2022 nárok na:

- 37,10 Kč za litr benzínu s oktanovým číslem 95 (v roce 2021 to původně bylo 27,80 Kč, od října 33,80 Kč),
- 40,50 Kč za litr benzínu s oktanovým číslem 98 (v předchozím roce 31,50 Kč),
- 36,10 Kč u motorové nafty (v předchozím roce 27,20 Kč),
- 4,10 Kč za jednu kilowatthodinu elektřiny (v předchozím roce 5 Kč) - ministerstvo práce odkazuje na dočasné odpuštění DPH v listopadu a prosinci 2021, přestože samotná cena elektřiny stoupla

Cena paliva se vynásobí spotřebou auta podle technického průkazu a počtem ujetých kilometrů.

## Zahraniční stravné 2022

Na vyšší stravné než dřív budete mít v roce 2022 nárok při cestě do devíti zemí: Francie, Maďarska, Rumunska, Chorvatska, Lichtenštejnska, Pákistánu, Gruzie, Alžírsko a Etiopie. Kromě toho se u tří států mění vedle částky i měna: jde o Džibutsko, Konžskou demokratickou republiku a Seychely.

Stravné pro rok 2022 ukazuje následující tabulka. Ta se může změnit i během roku, jestliže pak v daném státě dojde ke zvýšení nebo snížení cen o víc než 20 procent.

Oproti tuzemskému stravnému nejde nutně o povinné minimum, ale základní sazby, z nichž firmě stačí proplatit 75 procent. Zaměstnavatel se totiž může rozhodnout, že sazbu sníží o čtvrtinu (u členů posádek plavidel vnitrozemské plavby dokonce o polovinu). Nepotřebuje k tomu ani souhlas zaměstnance - stačí, když mu takové snížení oznámí dopředu, jak potvrdil i Nejvyšší soud.

## Základní sazby stravného pro rok 2022

Země	Měna	Sazba
Afghánistán	EUR	45
Albánie	EUR	40
Alžírsko	EUR	50
Andorra	EUR	45
Angola	USD	60
Argentina	USD	50
Arménie	EUR	35
Austrálie a Oceánie (Americká Samoa, Cookovy ostrovy, Fidži, Guam, Kiribati, Kokosové ostrovy, Marshallovy ostrovy, Midwayské ostrovy, Mikronésie, Nauru, Niue, Nová Kaledonie, Norfolk, Palau, Papua Nová Guinea, Pitcairnův ostrov, Šalamounovy ostrovy, Společenství Severních Marian, Tahiti, Tokelau, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Velikonoční ostrov, Východní Timor, Ostrov Wake, Wallis a Futuna, Západní Samoa)	USD	60
Ázerbájdžán	EUR	40
Bahamy	USD	55
Bahrajn	EUR	45
Bangladéš	USD	50
Belgie	EUR	50
Belize	USD	50
Benin	EUR	45
Bermudy	USD	50
Bělorusko	EUR	45
Bhútán	USD	50

Bolívie	USD	50
Bosna a Hercegovina	EUR	40
Botswana	USD	55
Brazílie	USD	55
Brunej	USD	40
Bulharsko	EUR	40
Burkina Faso	EUR	40
Burundi	USD	55
Čad	EUR	50
Černá Hora	EUR	35
Čína	EUR	45
Dánsko	EUR	55
Džibutsko	USD	65
Egypt	EUR	35
Ekvádor	USD	50
Eritrea	USD	50
Estonsko	EUR	40
Etiopie	EUR	50
Filipíny	EUR	40
Finsko	EUR	50
Francie	EUR	50
Francouzská Guyana	EUR	45
Gabon	EUR	50
Gambie	EUR	45
Ghana	EUR	50
Gibraltar	EUR	40
Gruzie	EUR	40
Guatemala	USD	45

Guinea	EUR	45
Guinea-Bissau	EUR	45
Guyana	USD	50
Honduras	USD	45
Hongkong	EUR	45
Chile	USD	55
Chorvatsko	EUR	40
Indie	EUR	45
Indonésie	EUR	40
Irák	EUR	40
Írán	EUR	40
Irsko	EUR	50
Island	EUR	60
Itálie, Vatikán a San Marino	EUR	50
Izrael	USD	55
Japonsko	USD	65
Jemen	EUR	35
Jihoafriická republika	EUR	40
Jižní Súdán	USD	55
Jordánsko	EUR	45
Kambodža	USD	45
Kamerun	EUR	50
Kanada	USD	50
Kapverdy	EUR	40
Karibik (Anguilla, Antigua a Barbuda, Aruba, Barbados, Curacao, Dominika, Dominikánská republika, Grenada, Haiti, Jamajka, Kajmanské ostrovy, Montserrat, Britské panenské ostrovy, Portoriko, Svatá Lucie, Svatý Kryštof a Nevis, Svatý Vincent a Grenadiny, Trinidad a Tobago)	USD	55
Katar	USD	50

Kazachstán	EUR	45
Keňa	EUR	45
Kolumbie	USD	45
Komory	USD	55
Konžská republika (Brazzaville)	USD	60
Konžská demokratická republika (Kinshasa)	USD	65
Korejská lidově demokratická republika	EUR	45
Korejská republika	EUR	50
Kosovo	EUR	45
Kostarika	USD	50
Kuba	EUR	55
Kuvajt	EUR	40
Kypr	EUR	40
Kyrgyzstán	EUR	40
Laos	USD	45
Lesotho	USD	50
Libanon	USD	55
Libérie	EUR	45
Libye	EUR	45
Lichtenštejnsko	CHF	65
Litva	EUR	40
Lotyšsko	EUR	40
Lucembursko	EUR	50
Macao	EUR	45
Madagaskar	EUR	40
Maďarsko	EUR	40
Malajsie	USD	45
Malawi	USD	45

Maledivy	USD	55
Mali	EUR	45
Malta	EUR	50
Maroko	EUR	40
Mauretánie	EUR	40
Mauricius	USD	55
Mexiko	USD	50
Moldavsko	EUR	40
Monako	EUR	45
Mongolsko	EUR	40
Mosambik	USD	50
Myanmar (Barma)	USD	50
Namibie	USD	50
Německo	EUR	45
Nepal	USD	50
Niger	EUR	50
Nigérie	EUR	50
Nikaragua	USD	45
Nizozemsko	EUR	50
Norsko	EUR	60
Nový Zéland	USD	60
Oman	EUR	50
Pákistán	EUR	40
Panama	USD	45
Paraguay	USD	45
Peru	USD	50
Pobřeží Slonoviny	EUR	40
Polsko	EUR	40



Portugalsko a Azory	EUR	40
Rakousko	EUR	45
Rovníková Guinea	EUR	50
Rumunsko	EUR	40
Rusko	EUR	45
Rwanda	USD	55
Řecko	EUR	40
Salvador	USD	45
Saudská Arábie	EUR	50
Senegal	EUR	50
Severní Makedonie	EUR	35
Seychely	EUR	55
Sierra Leone	EUR	40
Singapur	USD	60
Spojené arabské emiráty	USD	55
Slovensko	EUR	35
Slovinsko	EUR	40
Somálsko	USD	55
Spojené státy americké	USD	60
Srbsko	EUR	35
Srí Lanka	USD	50
Středoafriická republika	USD	50
Súdán	USD	55
Surinam	USD	50
Svatý Tomáš a Princův ostrov	EUR	40
Svazijsko	USD	55
Sýrie	EUR	50
Španělsko	EUR	45

Švédsko	EUR	55
Švýcarsko	CHF	75
Tádžikistán	EUR	40
Tanzanie	USD	55
Thajsko	EUR	40
Tchaj-wan	EUR	45
Togo	EUR	40
Tunisko	EUR	45
Turecko	EUR	40
Turkmenistán	EUR	45
Uganda	USD	55
Ukrajina	EUR	45
Uruguay	USD	50
Uzbekistán	EUR	40
Velká Británie	GBP	45
Venezuela	USD	65
Vietnam	EUR	40
Zambie	USD	55
Zimbabwe	USD	50
ostatní země (výše neuvedené)	EUR	35

Základní sazba se vztahuje na služební cesty, při nichž zaměstnanec v cizině stráví víc než 18 hodin v kalendářním dni. Jestliže je za hranicemi kratší dobu, může dostat jenom dvě třetiny sazby (od 12 do 18 hodin) nebo jenom jednu třetinu (méně než 12 hodin, ale aspoň hodinu).

A při bezplatném zajištění jídla zaměstnavatelem se stravné krátí podobně jako u tuzemské pracovní cesty.

## Ubytování a další výdaje

Při použití veřejné dopravy nebo taxi proplácí zaměstnavatel skutečné výdaje na základě dokladu, tedy nejčastěji jízdenky. Podobně je to s ubytováním. V obou případech by s tím ale šéf měl předem souhlasit - aspoň rámcově se zvoleným druhem dopravy či ubytování a jeho očekávanou cenou.

Zaměstnanec má nárok i na proplacení dalších nutných výdajů, které souvisí s pracovní cestou. Jde například o poplatek za parkování, mýtné, úschovu zavazadel a podobně. I v tomhle případě se proplácují na základě dokladu (účtenky), případně podle obvyklé ceny v daném místě a době.

Zdroj: <https://www.penize.cz/mzda-a-plat/429024-pracovni-cesty-2022-stoupne-stravne-i-nahrada-za-auto>